

معرفی کتاب
باقرشهر، شهر تاب آور

تالیف آقایان دکتر حبیب فصیحی و دکتر طاهر پریزادی اعضای هیات علمی دانشکده‌ی علوم جغرافیایی دانشگاه خوارزمی

شهرها فضاهای انباشته از سرمایه‌های مادی و غیرمادی هستند که می‌توانند فرصت‌های توسعه را برای شهروندان خود فراهم کرده و موجب خوشبختی آنها شوند یا اینکه به دلیل سوء مدیریت، تبدیل به حصار برای نگون‌بختی، بیماری، اتلاف عمر و افسردگی و نومیدی شهروندان شوند. شهرهای بدون اندیشه و بدون برنامه، شهروندان را به پرتگاه و جایگاهی ناشایست سوق می‌دهند و به محیط زیست، جامعه، اقتصاد و فرهنگ و ارزش‌های جمعی آنها آسیب می‌زنند. از این رو، برنامه‌ریزی برای شهرها همانند سایر نیازهای حیاتی بشر، برای حیات و توسعه‌ی مطلوب شهرها ضروری است. امری که تاکنون در اغلب موارد و دوره‌ها نادیده انگاشته شده و نتیجه‌ی آن ظهور شهرهایی ناپایدار و آسیب‌پذیر بوده است. باقرشهر، شهر کوچکی با قابلیت رشد و گسترش وسیع و پتانسیل توسعه‌ی بالا در ۴ کیلومتری جنوب تهران، دیرزمانی نیست که پا با منصفی ظهور نهاده است. پذیرش اقشار گوناگون از مهاجران نقاط دور و نزدیک کشور از آذری، لر، کرد و فارس تا اتباع افغانستان در سایه‌ی موقعیت استراتژیک شهر در کنار یکی از جاده‌های کهن ارتباطی شمال به جنوب کشور (جاده قدیم تهران - قم)، ظرفیت‌هایی که کلانشهر تهران بدان عرضه داشته و قابلیت‌هایی که محیط پیرامون از عظیم‌ترین صنایع پالایشگاهی و نیروگاهی کشور تا مجموعه‌های متعدد از صنایع کارگاهی، انبارهای کالا، مؤسسات حمل‌ونقل و ... فراهم آورده‌اند، همه و همه بسترها و زمینه‌هایی شده‌اند تا این شهر رشدی سرسام‌آور را در دهه‌های پیشین از سرگذرانده و این رشد همچنان استمرار یابد. رشد شهر و جمعیت‌پذیری بیشتر آن در شرایطی استمرار می‌یابد که شهر از چهار جانب توسط صنعت، گورستان و اراضی کشاورزی محصور گردیده و محدودیت فضا، توسعه‌ی خدمات شهری را دشوار ساخته‌است، هوا، آب و خاک در معرض تهدید و آلودگی ناشی از صنعت و حمل‌ونقل قرار دارد، بستر طبیعی و نشیمنگاه شهر از نظر حوادث محیطی به‌ویژه زمین‌لرزه و سیل به شدت در معرض مخاطره است، انبارهای عظیم ذخیره سوخت و نفت، لوله‌های انتقال نفت و سوخت، تاسیسات نفتی و پالایشگاهی، عبور مداوم نفتکش‌های حامل سوخت از میانه شهر، دکل‌های عظیم انتقال نیرو و شبکه برق فشار قوی و لوله‌های انتقال سوخت در پیرامون شهر از یک طرف خطر تهدید و آسیب‌پذیری را مضاعف کرده‌اند و از سوی دیگر بافت‌های ریزدانه‌ی فرسوده و متراکم با معابر تنگ و باریک و تخلیه ترافیک شهر و گذرهای مرتبط با کلانشهر تهران، گورستان بهشت‌زرها و شهرها و سکونتگاه‌های پیرامون به یک محور (بلوار امام خمینی) شرایط نامطلوبی را در زمان بحران‌های احتمالی گوشزد می‌نمایند. بی‌تردید رقم‌زدن آینده‌ای درخشان برای باقرشهر بدون در نظر گرفتن این پتانسیل‌های مخاطره و تهدیدات و اندیشه در تاب‌آور ساختن شهر در برابر مخاطرات و حوادث راه به جایی نخواهد برد و این مهم جز در سایه مطالعات دقیق و شناخت و برنامه‌ریزی اندیشمندانه حاصل نخواهد شد